

תפ"ח 13647/12/13 - מדינת ישראל נגד רא א

בית המשפט המחוזי בנצרת

08 יולי 2014

תפ"ח 13647-12-13 מדינת ישראל נ' א (עציר)

בפני כב' סגן הנשיא, השופט - תאופיק כתילי, אב"ד כב' השופט אשר קולה כב' השופט דני צרפתי
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
רא א (עציר)

נוכחים: בשם המאשימה: עו"ד בדריה חסן

בשם הנאשם: עו"ד עלאא סלימאן מטעם הסנגוריה

הנאשם הובא באמצעות הליווי

גזר דין

1. הנאשם, דרוזי תושב ישראל, יליד 1985, המתגורר ב..., הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, שאינו מתייחס לעניין העונש, בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן, וכדלהלן:

מגע עם סוכן חוץ (מספר מקרים) - עבירה לפי סעיף 114(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

מסירת ידיעות לאויב (מספר מקרים) - עבירה לפי סעיף 111 רישא לחוק העונשין.

יציאה שלא כדין - עבירה לפי סעיף 2 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954.

היזקים מיוחדים - עבירה לפי סעיף 453(ב)(1) לחוק העונשין.

2. בחודש מרץ 2011 התגברו ברחבי סוריה הפגנות ומחאות רבות של אזרחיים סוריים כנגד הממסד הסורי, אשר התפתחו בהמשך ללחימה ממושכת של כוחות המורדים בכוחות הממסד הסורי.

בין התאריכים 28.09.05 ועד ל- 28.02.06 התגורר הנאשם בסוריה לצרכי לימודים ושב לישראל בשל מחלת אמו.

במשך כחודש עובר ליום 19.09.13 גמר בליבו הנאשם לצאת מישראל לסוריה וזאת בכדי לחבור אל כוחות הממסד הסוריים, עמם הזדהה אידיאולוגית ולסייע להם בלחימתם אל מול כוחות המורדים בסוריה וכן כנגד תקיפה עתידית של ארה"ב כנגדה.

הנאשם שיתף בהחלטתו זו את חברו מ ר (להלן: "מ") וזה האחרון הצטרף אל הנאשם וביחד ערכו השניים סיורים לשני מקומות בהם סבר הנאשם, כי מהם יוכל לחצות את גדר המערכת, להסתנן לסוריה ולהצטרף ללחימה עם כוחות הממסד הסורי.

ביום 19.09.13 בשעות הערב שהה הנאשם ביחד עם מ ואנשים נוספים במסעדה ב. בשעה 00:30 לערך, יצאו הנאשם ומ מהמסעדה ברכבו של הנאשם מסוג .... (להלן: "הרכב") כאשר הנאשם נוהג ברכב, ונסעו יחד לכיוון גדר המערכת בגבול בין ישראל וסוריה. בשלב זה אמר הנאשם למ, כי בכוונתו לחצות את הגבול לסוריה ולהצטרף לצבאו של אסד. בסמוך לשעה 01:00 הגיעו הנאשם ומ לגדר הגבול, הנאשם מסר למ את מכשיר הפלאפון הנייד שלו וביקש ממנו להחזיר את הרכב והפלאפון למשפחתו ב... מ נסע מהמקום ברכב והותיר את הנאשם בגפו.

הנאשם התקרב אל גדר המערכת, חתך את גדר התיל באמצעות מספריים שהיו ברשותו וכתוצאה מכך נפער חור בגדר ונגרם לה נזק. הנאשם נכנס לשטח הנמצא בין גדר המערכת לחומת ההפרדה והלך בו עד אשר עבר את החומה המפרידה בין ישראל לסוריה, זאת במקום בו בנייתה לא הושלמה, ואז הסתנן הנאשם משם לתוך סוריה. הנאשם הלך רגלית במשך כשעתיים והגיע אל כפר ח'דר בסוריה. שם פגש הנאשם בשיח "אבו חוסין" אשר הפגישו לאחר מכן עם עיתונאי סורי בשם "עלי אלעור" (להלן: "עלי"), אשר הנאשם הינו חברו דרך הפייסבוק. בהגיע הנאשם לביתו של עלי התקשר הנ"ל ל"אבו עלי נביל" (להלן: "אבו עלי"), שהינו קצין מודיעין של הממשל הסורי בח'דר. אבו עלי ואדם נוסף הביאו את הנאשם לתחנת המודיעין הסורי בסאסא, שם נחקר הנאשם ע"י חוקר מודיעין בשם "איסר נצאר אלדין" והתבקש למסור מידע בנושאים שונים הקשורים לישראל וזאת בידעו כי בכך הוא מסייע ותורם לצבא הסורי. בכלל זה העביר הנאשם מידע אודות הדרך בה חצה את גדר הגבול, פרטים אודות הגדר החדשה המפרידה בין ישראל לסוריה, שמות ותמונות של המתנגדים למשטר אסד ב..., פרטים אודות הסיורים של החיילים על גדר המערכת, וכן מידע בנוגע למקומן של עמדות צבאיות בכפר.

לאחר חקירתו זו, שהה הנאשם בסאסא יומיים כאשר הינו חופשי ובתאריך 21.09.13 נלקח ע"י שני חוקרים מהמודיעין הסורי למשרדי "פרע פלסטין" הנמצאים בעיירה הסמוכה לדמשק. בהגיעו לשם נכלא בכלא הסורי, ושהה בו עד ליום 26.10.13. במהלך שהותו זו נחקר הנאשם ע"י חוקרים שונים השייכים ל"פרע פלסטין" באשר לנסיבות בהן הגיע לסוריה, וביום 26.10.13 הובא הנאשם בפני אחמד עלי המכונה "אבו אשרף" (להלן: "אבו אשרף") שהינו קצין ב"פרע פלסטין", אשר אמון על הפעלתם של סוכנים וסייענים בישראל, מטעם מחלקת הביטחון הצבאי הסורי ואשר לנאשם היכרות מוקדמת עמו מהתקופה בה שהה בסוריה בשנים 2005 - 2006 כסטודנט.

אבו אשרף הציע לנאשם להתגייס לצבא הסורי והנאשם השיב בחיוב וביקש שהות של כמה ימים להתארגן לצורך כך. כן, התבקש הנאשם לספק מידע בנושאים שונים הקשורים לישראל, בכלל זה העביר הנאשם לאבו אשרף מידע אודות בית החולים אותו הקימה ישראל על הגבול ליד קונטרה ועל רופאים דרוזים העובדים בו, אודות גדר המערכת החדשה והסיוורים הצבאיים בה, וכן מידע אודות בסיס תצפית הנמצא בסמוך למג'דל שמש ומיקומה של כיפת ברזל באזור הגולן.

לאחר תחקור זה, שוחרר הנאשם בערבות לביתו של גיסו, א.ס, אשר בעיר גרמאנה בסוריה ושהה בביתו שלושה ימים. לאחר מכן, עבר הנאשם לביתו של ל.מ, שהינו תושב..., אשר הסתכן מישראל לסוריה והצטרף לשורות הצבא הסורי. הנאשם שהה בביתו של ל.מ במשך יומיים והצטלם במדי הצבא הסורי אשר היו ברשותו. לאחר מכן עבר הנאשם לגור במעונות הסטודנטים בדמשק.

בתאריך 17.11.13 החליט הנאשם לחזור חזרה לישראל. בסמוך לשעה 18:30 הגיע הנאשם לגדר המערכת המפרידה בין ישראל לסוריה ושם נעצר ע"י כוחות הביטחון, לאחר שהציג עצמו בפניהם.

תסקירי שירות המבחן

3. במסגרת הסדר הטיעון וטרם שמיעת הטיעונים לעונש, הורינו על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם וזה הונח בפנינו.

4. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם כבן 29 שנים, רווק, בעל השכלה תיכונית, מתגורר בבית הוריו בכפר.....

בגיל 6 נחבל הנאשם בראשו כתוצאה מנפילה מגג בית, בעקבות הנפילה נותח ואושפז לתקופה ארוכה ולאחר מכן עבר שיקום. מאז אירוע הנפילה הפך הנאשם להיות עצבני והתנהגותו מאופיינת בחוסר ארגון ושליטה, התפרצויות אלימות וקשיי ריסון עצמי. לאורך השנים התקשה להסתגל למסגרות השונות אליהן השתייך, כגון: בתי ספר, משפחה ומסגרות תעסוקתיות. דימויו העצמי נמוך, קשריו החברתיים מצומצמים והוא חסר כישורים ומיומנויות בסיסיות לניהול אורח חיים תקין.

עוד עולה, כי נאשם סובל מבעיות חברתיות ורגשיות ומתקשה לשאת באחריות על מעשיו. לדברי קצין המבחן, הנאשם התקשה לעמוד מאחורי מעשיו בעבירות הנדונות והמעט מחומרת התנהגותו. קצין המבחן הוסיף, כי מהמידע שנאסף אודות הנאשם עולה תמונה של אדם עם קשיים רבים ושונים במישורי חייו השונים, קשיים שאינו מודע להם ועל כן נוצר פער עצום בין תפיסתו העצמית ליכולותיו בפועל. לדידו, מאפייני אישיותו אלה וחוסר המודעות לעצמו ולהתנהלותו מגבירים את הסיכון להתנהגות בעייתית ופורצת גבולות ומקטינים את הסיכוי לשיקום.

בתסקיר ניתנה התייחסות לטיפול הפסיכולוגי הפרטני הממושך שעבר הנאשם, טיפול שממן עבורו אביו. כן הוצג בפני שירות המבחן דו"ח סוציאלי מהמחלקה לשירותים חברתיים במקום מגורי הנאשם ממנו עולה, כי משפחת הנאשם מוכרת למחלקה על רקע יתמות, מצב כלכלי קשה ומחלות כרוניות מהן סובל הנאשם. עוד עולה מהדו"ח, כי הנאשם חסר כיוון בחיים, אף פעם לא פנה לייעוץ תעסוקתי שיביא אותו למסלול חיים בדרך הנכונה, נהג להסתובב עם אחרים ולהתנסות בכל מיני דברים שליליים.

לסיכום קבע שירות המבחן, כי נוכח ריבוי הבעיות ומאפייני אישיותו של הנאשם כמפורט הרי שאלה מצביעים על נזקקות טיפולית גבוהה אך יכולת נמוכה להפקת תועלת מקשר טיפולי. נוכח התרשמות זו ובשל חומרת העבירה ואופייה התקשו בשירות המבחן לגבש בעבור הנאשם תוכנית שיקומית.

טיעוני המאשימה

5. ב"כ המאשימה הגישה כראיות לעונש את רישומו הפלילי של הנאשם, מסמכי בעלות רכב האאודי וחוות דעת מומחה של השב"כ.

6. המאשימה טענה, כי על אף שכל מעשה המתואר בכתב האישום, מהווה אירוע נפרד בגינו יש לקבוע מתחם ענישה הולם, מאחר ומדובר במעשה רציף מרגע היציאה של הנאשם לסוריה ועד למועד בו שב הנאשם לישראל, ביקשה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם למסכת האירועים העולה מכתב האישום כמכלול אחד.

7. באשר לערך החברתי שנפגע, טענה המאשימה, כי המדובר בעבירות ביטחוניות, אשר הערכים המוגנים העומדים בבסיסם הם הגנה על ביטחון המדינה וחיי אזרחיה, שמירה על הסדר הציבורי, שלטון החוק וכן הגנה על ביטחון הציבור.

8. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אותן יש לראות כמשפיעות על חומרת המעשה, הפנתה המאשימה לתכנון שקדם לביצוע העבירה, הכולל סיורים מוקדמים במקומות בהם סבר הנאשם, כי מהם

יוכל לחצות את גדר המערכת ולהסתכן לסוריה ולעובדה, כי ביצע את העבירה לבדו ומשכך הרי שהוא האחראי הבלעדי לעבירה בה הורשע בשלמותה.

עוד הפנתה המאשימה לנזק שנגרם מביצוע העבירה הן הנזק לגדר המערכת והן הנזק במסירת המידע אודות ישראל לסוכני החוץ והכל כמפורט בחוות דעת מומחה השב"כ. כן הוסיפה המאשימה, כי אין בטענה לפיה, המידע או חלקו, אותו מסר הנאשם, הוא מידע ידוע שיש אליו נגישות בכדי להפחית מחומרת מעשי הנאשם לבניית תמונת המודיעין של האויב. לעניין זה הפנתה המאשימה לע"פ 172/88 **מרדכי וענונו נ' מדינת ישראל**. לדידה, טרם ניתן לדעת מה גודל הפגיעה בביטחון המדינה אליה הובילו מעשיו של הנאשם, אך ברי כי צפוי נזק שזכה.

באשר לסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע מעשיו, טענה ב"כ המאשימה, כי הנאשם הינו בוגר ובר דעת אשר יכל להבין את אשר הוא עושה ולהימנע מביצוע העבירה אך בכל זאת בחר לבצע את העבירות באופן מושכל ומתוך ידיעה כי המדובר בעבירות ביטחוניות חמורות שעלולות להביא לפגיעה בביטחון המדינה ואזרחיה.

9. בהתייחסה למדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה ב"כ המאשימה למספר פסקי דין, אליהם נתייחס על פי הצורך בהמשך, כשלטענתה מהפסיקה עולה, כי יש להחמיר בענישת אזרחים ישראלים המעורבים בעבירות ביטחון (ע"פ 10680/04 **מדינת ישראל נ' כנעאנה**; תפ"ח 56826-07-12 **מדינת ישראל נ' ג'והרי**; ת"פ 351/01 **מדינת ישראל נ' נאסר בדראן**; ע"פ 2791/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**).

10. לאור המכלול, סבורה המאשימה, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנא הינו בן ארבע שנות מאסר בפועל לתשע שנות מאסר בפועל וקנס כספי בסכום של בין 5,000 ₪ ל- 15,000 ₪.

11. לטענת ב"כ המאשימה, בחינת השיקולים המפורטים בסעיף 40'א לחוק בדבר נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מובילים למסקנה, כי יש להטיל על הנאשם ענישה משמעותית שתכלול מאסר בפועל באמצע המתחם האמור.

לעניין זה, התייחסה ב"כ המאשימה להיות הנאשם בגיר כך שפגיעת העונש בו איננה יוצאת דופן כפי שהייתה יכולה להיות בקטין. לטענתה, לנאשם עבר פלילי הכולל קשירת קשר לפשע, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. כאשר בגין עבירות אילו ריצה הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות.

עוד הפנתה המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן. המאשימה ביקשה להתעלם מדברי הנאשם לעניין העבירות נשוא כתב האישום, שכן בניגוד להודאתו בעובדות כתב האישום וכן האמור בחקירותיו, טען הנאשם בפני שירות המבחן, כי ביצע את המעשים לאחר ששתה אלכוהול בצורה מופרזת עד שוכרה וכי ביצע את המעשים ללא תכנון מוקדם. עוד טען הנאשם, כי שיתף פעולה עם חוקרי הסורים מתוך חשש ופחד ללא כל כוונה לפגוע בביטחון המדינה וללא כל כוונה אמיתית להתגייס לצבא הסורי.

12. לסיכום, עתרה ב"כ המאשימה, להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל באמצע המתחם, מאסר על

תנאי ארוך ומרתיע וקנס ברף העליון של המתחם.

טיעוני הנאשם לעונש

13. ראשית טען ב"כ הנאשם, כי יש לעשות אבחנה בין הנאשם לנאשמים אחרים הנדונים בעבירות דומות, שכן מקרה זה כולל בחובו נסיבות מעשה ועושה מיוחדות. לדידו, מעשי הנאשם אינם קשורים במניעים הקשורים בקיומה או בביטחונה ו/או בפגיעה באזרחיה של המדינה מאחר והנאשם בחר ביציאה בכדי להתעמת עם גורמים העוינים לממסד הסורי, אך לא פחות עוינים גם למדינת ישראל.

14. לטענת ב"כ הנאשם, המדובר בנאשם רווק כבן 29, נעדר עבר פלילי למעט הרשעה אחת, הסובל מבעיות אישיות ורפואיות קשות. לטענת הסנגור, הנאשם בתמימותו יצא לסוריה בכדי לסייע לכוחות המשטר הסורי במאבקם במורדים ובמהלך שהותו מצא עצמו- שלא מרצונו ומדעתו נחקר ומוסר מידע על מדינת ישראל לממסד הסורי. מוסיף ב"כ הנאשם וטוען, כי המידע שנמסר נשא ערך מודיעיני זניח, לקוי ואף בחלקו מוטעה אשר רובו ככולו, היה ידוע לאמ"ן הסורי אף טרם קבלתו מהנאשם, המסתמך ברובו על אמצעי התקשורת הגלויה.

15. לטענת הסנגור, אכן הערך החברתי שנפגע הינו ביטחון הפנים והחוץ של מדינת ישראל ושלומם הגופני והממוני של תושביה. אולם, הנאשם יצא לסוריה בכדי לסייע לכוחות השלטון במאבקם בכוחות המורדים כשלנאשם לא היה כל מניע או מטרה אקטיבית לפגוע בביטחונה של מדינת ישראל.

16. הסנגור מוסיף, כי סקירה מקיפה של פסיקת בתי המשפט בעבירות המיוחסות, מעלה, כי מדיניות הענישה בעניינו של הנאשם נעה במתחם ענישה שבין 18 חודש ועד 24 חודשים, מאסר מותנה משמעותי, ללא כל רכיב ענישה כספי או רכיב ענישה נוסף.

לעניין זה הפנה הסנגור לתפ"ח 1086/08 **מדינת ישראל נ' אבו סבת טארק**; תפ"ח 1027/07 **מדינת ישראל נ' אבו דקה**; תפ"ח 1004/07 **מדינת ישראל נ' כפארנה מוחמד**; תפ"ח 11222-08-10 **מדינת ישראל נ' שאער ואח'**.

17. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה טען הסנגור, כי הנזק שנגרם ממעשיו של הנאשם למדינת ישראל או לתושביה הינו נמוך ביותר כפי שפורט בחוות הדעת מטעם השב"כ. הנאשם בהיותו תושב ישראל המתגורר ב... ואזרח סורי גדל בתוך מציאות מורכבת וקונפליקטואלית אשר יצרה בו משבר זהות ואזרחות ביחסו למדינת האזרחות סוריה. לדידו, מורכבות זו במקביל למצבו הנפשי והקוגניטיבי המורכב של הנאשם גרמו לו לצאת ולסייע למדינה עמה הזדהה במאבקה ובשמירה עליה, ובכל מקרה שלא כנגד מדינת ישראל.

לטענתו ונוכח האמור, מתחם הענישה אמור לנוע בין מאסר למשך 12 חודשים עד למאסר של 24

18. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה טען הסנגור, כי עסקינן בנאשם כבן 29 נעדר רקע של עבריינות בתחום של העבירות הביטחוניות. לטענתו, מאחר והנאשם מוגדר כעצור ביטחוני והוא אינו מזוהה עם ארגון מסוים הוא סובל מיחס חשדני ופוגעני משאר העצורים המשתייכים לארגונים שונים המפעילים עליו לחץ להצטרף לארגונים. לדידו, מאסר ארוך יפגע בנאשם קשות ויחשוף אותו לתרבות עבריינית ולהתדרדרות נוספת במצבו. עוד ציין הסנגור, כי יש להתחשב גם במעצרו למשך שבעה ימים בכלא הסורי ושחרורו בתנאים מגבילים.

19. לטענת הסנגור, סיקור עניינו של הנאשם בכלי התקשורת השונים פגע בנאשם ובבני משפחתו אשר "זכו" לייחס עוין מצד חלק גדול מתושבי הכפר. עובר לאירוע כתב האישום הנאשם החל בלימודי מכינה באוניברסיטת חיפה אולם בעקבות מעצרו לימודיו הופסקו.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, מסר גרסה מפורטת ובהירה על כל אשר התרחש עמו בסוריה ואף נמצא כדובר אמת בבדיקות הפוליגרף שערכו לו חוקרי השב"כ. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וחסך בזמן שיפוטי והעדת עשרות עדי תביעה.

20. הסנגור חזר על נסיבות חייו הקשות של הנאשם אשר הייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה. הנאשם נחבל קשות בראשו בהיותו בן 6 כתוצאה מפגיעה זו הוא סובל עד היום מחולשה פיזית בחלקים שונים בגופו, דבר שגורם לו לקשיי ריכוז, התפרצויות אלימות והתנהגות אימפולסיבית. בעקבות מצבו הרפואי והחברתי טופל הנאשם על ידי פסיכולוג במהלך מספר שנים. בנוסף סובל הנאשם מבעיות של קשב וריכוז וכן מהתקפים אפילפטיים ואובחן כבעל הפרעת אישיות אורגנית. עוד מוכרת משפחתו לרשויות הרווחה על רקע מות אם המשפחה, מצב כלכלי קשה ומחלותיו של הנאשם.

באשר לעברו הפלילי של הנאשם טוען הסנגור, כי מלבד רישם פלילי יחיד בעבירות רכוש משנת 2009 לנאשם אין כל עבר פלילי בעבירות ביטחוניות וזו למעשה הסתבכותו הראשונה.

21. נוכח כל האמור לעיל, ביקש הסנגור להשית על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם הענישה קרי, 12 חודשי מאסר בפועל.

דברי הנאשם

22. הנאשם הביע בפנינו צער וחרטה על מעשיו והוסיף, כי לא הייתה לו שום כוונה לפגוע בביטחון המדינה וכי אם היה יכול היה מחזיר את הגלגל אחורה.

שלב ראשון - ריבוי עבירות או עבירה רבת פרטים

23. סעיף 40יג' לעניין מתחם העונש ההולם מאבחן בין מקרה בו "הרשיע בית המשפט נאשם במספר עבירות המהוות אירוע אחד" (ס"ק (א)) לבין מקרה בו "הרשיע בית המשפט נאשם במספר עבירות המהוות כמה אירועים" (ס"ק (ב)).

שני הצדדים בטיעוניהם בקשו לראות במסכת העובדתית, מסכת אחת של אירוע אחד שנמשך מרגע היציאה של הנאשם לסוריה ועד למועד בו שב הנאשם לישראל, עמדה זו מקובלת עלינו. לפיכך, על אף שעסקינן בריבוי עבירות אשר בוצעו בכמה אירועים יקבע מתחם עונש הולם למסכת האירועים העולה מכתב האישום כמכלול אחד כבקשת הצדדים וכאמור בסעיף 40 י"ג(ב) לחוק העונשין וכדלהלן;

"40יג.ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם".

שלב שני - קביעת מתחם העונש ההולם

24. בעת קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג לחוק העונשין), יש לבדוק את **הערך החברתי** שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, את **מדיניות הענישה הנהוגה** ואת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

25. הערך החברתי שנפגע במקרה זה הוא בטחון המדינה, שמירה על ביטחון הציבור ושלטון החוק. הנאשם הורשע בעבירות שנעשו על רקע אידיאולוגי, שלא ניתן להשלים עימן. בהקשר זה נציין, כי בכתב האישום המתוקן נכתב במפורש, כי הנאשם "גמר בליבו לצאת את ישראל לסוריה, וזאת בכדי לחבור אל כוחות הממסד הסוריים, עמם הזדהה אידיאולוגית". מאחר וכתב האישום המתוקן הוגש במסגרת הסדר טיעון עליו הסכימו בעלי הדין, יש לדחות את הטענות שהעלו הסנגור והנאשם לפיהן, העבירות לא נעברו על רקע אידיאולוגי, אלא מסיבות אחרות (שכרות, פחד, חשש).

באשר למידת הפגיעה בערך החברתי הרי, שאין לשעות לטענה שהמידע שהיה ברשותו של הנאשם לא היה

מביא תועלת רבה לאויב, או לא היה גורם נזק של ממש למדינה, שכן בהתאם לחוות הדעת שהוגשה מטעם השב"כ הרי שייכת והנאשם מסתיר מידע נוסף ועל כן לא ניתן לאמוד בוודאות את היקף הנזק.

מדיניות הענישה

26. במצב הביטחוני בו נמצאת מדינת ישראל, אין מנוס מלראות בחומרה את התנהגותו של הנאשם והגם שסביר להניח, כי זה למד את הלקח והחרטה שהביע נראית כנה חשוב, כי יובהר לכל מי ששוקל לילך בדרך בה נהג הנאשם, כי הוא מסתכן בעונש מאסר משמעותי.

מדיניות הענישה בעבירות ביטחון, ובכלל זה עבירות מהסוג בו הורשע הנאשם, הינה בדרך כלל של עונשי מאסר בפועל למספר שנים, המשתנה בהתאם לחומרת העבירה.

עיון בגזרי הדין שהגישו בעלי הדין לעיונו, כמו גם בפסיקה נוספת, מעלה, כי קיים קושי למצוא מקרה הדומה לנדון שבפנינו, שכן במרבית המקרים מלבד העבירות של מגע עם סוכן חוץ ומסירת ידיעות לאויב מבוצעות עבירות ביטחוניות נוספות כגון עבירות הנוגעות לנשק (ת"פ **מדינת ישראל נ' נאסר בדראן**, אוזכר ע"י המאשימה; פ"ח 1027/07 **מדינת ישראל נ' אבו דקה**, אוזכר ע"י הסנגור), ניסיון לקשר לסיוע לאויב במלחמה (ע"פ 2791/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, אוזכר ע"י המאשימה) עבירות הנוגעות לסמים וכיוצא באלה שלא קיימות בענייננו. שוני זה מוביל למנעד רחב של ענישה הנגזרת כמובן מנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה.

27. עם זאת, הצלחנו לאתר בפסיקה מקרה הקרוב ביותר לענייננו, הגם שנסיבותיו קלות יותר, אשר ניתן לאחרונה בבית המשפט העליון בע"פ 2058/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (מיום 05.05.14).

המדובר בערעור על חומרת העונשים שגזר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת ש' בן שלמה) בת"פ 15279-08-13 על המערער בעקבות הרשעתו בעבירות של ביצוע אימונים צבאיים אסורים ויציאה שלא כדין מישראל, וזאת במסגרת הסדר טיעון ובעקבות הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן. בגין עבירות אלו נגזרו על המערער חמישה עשר חודשי מאסר בפועל.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, למד המערער החל משנת 2010 בעיר עמאן בירדן שם נחשף לרעיונות ולאידאולוגיה איסלאמית קיצונית, הקוראת לפגיעה במשטרים "כופרים" שאינם הולכים בדרך האסלאם. בחודש יולי 2013, עת שהה בירדן, גמר המערער אומר בליבו לצאת לסוריה במטרה לחבור לארגון ג'בהת אלנצרא, הלוחם במשטרו של אסד בסוריה, כדי לסייע לכוחות המורדים בלחימה. לצורך כך, פנה המערער לפעיל איסלאמי ירדני אשר נתן לו שם של איש קשר בסוריה. המערער טס מעמאן לטורקיה וביום 8.7.2013 הסתן רגלית מטורקיה לסוריה באופן בלתי חוקי וחבר לאנשי הארגון. המערער שהה בחברת אנשי הארגון משך שלושה ימים במהלכם אחז בנשק של אחדים מהמורדים וערך סיור באזור כשהוא רכוב על אופנוע, בו נהג אחד מאנשי הארגון. ברם, משהתמהמהו אנשי הארגון באישור צירופו לשורותיהם, החליט המערער שלא להמתין עוד. הוא סב על עקביו וחזר לטורקיה. ביום 14.7.2013 נחת המערער בשדה התעופה בן גוריון, שם נעצר.

במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים שם, הוסכם על תיקון כתב האישום כך שהעבירה של קיום מגע עם

סוכן חוץ תומר בעבירה של אימונים צבאיים אסורים, כי המשיבה תעתור לעונש שלא יעלה על שמונה עשר חודשי מאסר בפועל והמערער יטען לעונש כהבנתו כמו כן, הוסכם על קבלת תסקיר של שירות המבחן.

גם שם ממש כמו בענייננו, שלל המערער בפני שירות המבחן את הטענה, כי הוא תומך בארגוני טרור וכי הוא מחזיק בעמדות אנטי ישראליות. לדבריו, חבר אל הארגון מתוך תפיסת עולם הומניטארית לאחר שנחשף למצוקת העם הסורי, אך לאחר שהות קצרה בסוריה משהבין שאין ביכולתו לסייע, וכן משהבין את הסכנה אליה נקלע ונוכח תחנוני הוריו, הפסיק את פעילותו ושב ארצה. המערער אף הביע חרטה על התנהגותו. שירות המבחן אפיין את המערער כבעל אישיות ילדותית, בלתי מגובשת, וכמי שנתן להשפעות חברתיות ואינו מפנים עד תום את ההשלכות והסיכונים הטמונים במעשיו. על כן, סבר שירות המבחן כי נדרשת ענישה מוחשית אשר תצמצם את הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד, תוך התחשבות בתפקודו התקין בדרך כלל של המערער, ובהיותו בעל ערכים חיוביים ונעדר עבר פלילי.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש בקובעו:

"אכן, הפעילות האסורה המיוחסת למערער מצויה בשולי העבירה של אימונים צבאיים אסורים, אך בצדק ציין בית המשפט המחוזי כי בגזירת העונש יש ליתן את הדעת לפוטנציאל הסכנה הטמון בעבירות מסוג זה לביטחון מדינת ישראל, המבוצעות על רקע אידיאולוגיה איסלאמית קיצונית וכן יש ליתן את הדעת לכך שבניגוד לטענת המערער האימרה "אויבו של אויבך הוא חברך" אינה מתאימה כלל וכלל לארגון האיסלמי הקיצוני אליו חבר המערער, הגם שארגון זה נלחם עתה בצבא הסורי. זאת משום שהאידיאולוגיה של אותו הארגון והמטרות המנחות אותו, כמפורט בכתב האישום, הן אנטי ישראליות במובהק. עבירות ביטחוניות מסוג זה שעבר המערער טומנות בחובן, על כן, סכנה ברורה לביטחון תושבי מדינת ישראל ומצדיקות ענישה ממשית. מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא משקף את שיקולי הענישה הללו ואינו סוטה מן המוסכם בין הצדדים. נסיבותיו האישיות של המערער נשקלו אף הן וקיבלו ביטוי בקביעת העונש. בית המשפט קמא ציין כי שמונה עשר חודשי מאסר בפועל, כעתירת המשיבה, הם בבחינת עונש ראוי בנסיבות העניין, אך הוא ראה להפחית ממנו נוכח נסיבותיו המקלות של המערער ובכללן הודייתו אשר חסכה זמן שיפוטי; גילו הצעיר; עברו הפלילי הנקי; היותו בן למשפחה נורמטיבית המסתייגת ממעשיו, פרק הזמן הקצר בו שהה בסוריה; רף החומרה הנמוך, יחסית, של מעשיו; חזרתו ארצה מיוזמתו; ותפיסתו הסובייקטיבית לפיה לחימה במשטר הסורי אינה פוגעת במדינת ישראל משום שאסד נחשב לאויבה".

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין)

28. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט', הרי שהנאשם פעל תוך תכנון

עמוד 10

מוקדם עת ערך סיורים מוקדמים במקומות בהם סבר, כי מהם יוכל לחצות את גדר המערכת, כן הצטייד הנאשם מראש במספריים עימם חתך את גדר התיל פער בה חור וגרם לה נזק. באשר לנזק שנגרם כתוצאה ממסירת המידע, הרי שמחוות דעת מומחה השב"כ ניתן להסיק, כי הגם שהנאשם העביר מידע בעל ערכיות נמוכה, ללא פרטים מעמיקים, אשר מסתמך ברובו על מידע מהתקשורת הגלויה, הרי שיתכן והנאשם מסתיר מידע נוסף מחוקריו ועל כן לא ניתן לאמוד בוודאות את היקף הנזק.

הנאשם ביצע את העבירה לבדו ומשכך חלקו היחסי מלא והוא האחראי הבלעדי לעבירה בה הורשע בשלמותה.

באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הרי, שכאמור לעיל, הנאשם פעל מתוך אידיאולוגיה והזדהות עם הצבא הסורי ביודעו, כי יש במידע אותו מסר אודות ישראל בכדי להביא לפגיעה בביטחון המדינה ואזרחיה.

הנאשם הינו בוגר ועל פי חוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של הנאשם מיום 25.02.14 של המרכז הרפואי לבריאות הנפש "מזרע" עולה, כי הנאשם מבין את הפסול במעשיו, נמצא בר עונשין ומסוגל לעמוד לדין.

29. לאחר בחינת מכלול השיקולים דלעיל הינו הערכים המוגנים, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות ביצוע העבירה, נראה, כימתחם הענישה הראויבנסיבות הנ"לעומדעלמתחם שבין 15 ל- 30 חודשי מאסרבפועל, מאסר על תנאי וקנס שנע בין 2,000 ₪ ל- 15,000 ₪.

האם ראוי לחרוג מן המתחם

30. סעיף 40ד' לחוק העונשין מאפשר לחרוג כלפי מטה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקולי שיקום הנאשם, וסעיף 40ה' מאפשר לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה במקרה בו יש מקום להרחיקו מהציבור מחשש שישוב ויבצע עבירות. בעניינינו, לא מצאנו נסיבות לחרוג ממתחם העונש ההולם לכאן או לכאן.

31. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן אולם זה קבע, כי על אף נזקקותו הטיפולית הגבוהה, לנאשם יכולת נמוכה להפקת תועלת מקשר טיפולי ולא גובשה עבורו תוכנית שיקומית משכך אפוא, לא מצאנו לחרוג כלפי מטה ממתחם העונש ההולם.

כן לא מצאנו כל הצדקה לחרוג לחומרה מן המתחם ההולם.

שלב שלישי - גזירת העונש

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא')

32. הנאשם רווק בן 29, טרם מעצרו לא עבד. לזכותו של הנאשם שקלנו את הודאתו בעובדות כתב האישום, את העובדה שחסך את הצורך בעדותם של עדים רבים כולל חוקרי השב"כ ואת החיסכון בזמן השיפוטי. עוד נתנו דעתנו לחוות הדעת ותסקיר שירות המבחן, אשר הוגשו בעניינו של הנאשם, באשר למצבו הבריאותי והנפשי מהן עולה, כי בהיותו בן 6 נחבל בראשו, עבר ניתוח ומאז הפך להיות עצבני, נוטה לוויכוחים, התפרצויות אלימות וקשיים בריכוז. לנאשם קשיים בהשתלבות במסגרות הן לימודיות והן מקצועיות וקשיים חברתיים רבים. עוד עולה, כי דימויו העצמי של הנאשם נמוך, קשריו החברתיים מצומצמים והוא חסר כישורים ומיומנויות בסיסיות לניהול אורח חיים תקין. עוד אובחן הנאשם על ידי פסיכיאטר בקופת החולים כסובל מהפרעת אישיות אורגנית.

33. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עולה, כי הנאשם התקשה לעמוד מאחורי מעשיו והמעיט מחומרת התנהגותו. נוכח הקשיים הרבים והשונים של הנאשם במישורי חייו השונים, קשיים שאין הנאשם מודע להם, נוצר פער עצום בין תפיסתו העצמית ליכולותיו בפועל. מאפייני אישיותו וחוסר המודעות מגבירים את הסיכון להתנהגות בעייתית ופורצת גבולות ומקטינים את הסיכוי לשיקום.

34. באשר לעברו הפלילי של הנאשם, לחובתו הרשעה קודמת אחת משנת 2009 בגין עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לביצוע פשע בגינה נידון למאסר בעבודות שירות.

סוף דבר

35. לאחר ששקלנו את מכלול השיקולים, ותוך שקילה חוזרת של כל הנימוקים לקולא ולחומרה שבאו בפנינו, אנו גוזרים על הנאשם עונש מאסר למשך **24 חודשי מאסר לריצוי בפועל** שמניינם מיום מעצרו **17.11.13**.

בנוסף, מוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה של 12 חודשים, כאשר התנאי הוא שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו, כל עבירה כנגד ביטחון המדינה, שהינה עבירת פשע.

אנו מטילים על הנאשם קנס בסכום של 8,000 ₪ או 2 חודשי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב- 2 תשלומים שווים ורצופים שהראשון שבהם יהיה 30 יום לאחר שחרורו ממאסרו והשני 30 יום לאחר מכן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

גזר הדין ניתן לפרסום.

ניתן והודע היום י' תמוז תשע"ד, 08/07/2014 במעמד הנוכחים.

ד' צרפתי, שופט

א' קולה, שופט

ס. הנשיא, השופט
תאופיק כתילי [אב"ד]